

[Jørgen Peder Hansen.]

felder mest muligt, nemlig vedrørende udarbejdelsen af et nyt løn- og klassificeringssystem. Det er i lyset heraf, at det er blevet bestemt i år at udskyde de dele af normeringslovforslaget, der sædvanligvis påkalder den største interesse, nemlig normering af tjenestemandstillinger og bestående stillingers eventuelle op- eller nedrykning.

Netop på denne baggrund er der imidlertid mange tjenestemænd, der er interesserede i at høre nærmere fra ministeren om, hvornår han tænker sig arbejdet i kommissionen bragt til afslutning. Uanset at forslaget til årets normeringslov ikke indeholder det sædvanlige normeringsbidrag, er der gennem en særlig bestemmelse sørget for, at aspiranter til stillinger, hvis antal er fastsat i loven, ikke vil blive stillet ugunstigere som følge af de særlige forhold i år, hvis der efter udløbet af aspiranttiden ikke findes ledige stillinger til dem. Lovforslaget dækker således disse aspiranter ind på alle områder.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til lønningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om Danmarks Nationalbank.

(Lovforslaget (nr. 100) findes i tillæg A. sp. 2119, fremsættelsen i tidenden sp. 1727).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den under punkt 10 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ikrafttræden for Grønland af møntlovene.

(Lovforslaget (nr. 101) findes i tillæg A. sp. 2121, fremsættelsen i tidenden sp. 1728).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Th. Mikkelsen: Med lovforslaget om ændring i lov om Danmarks Nationalbank og lovforslaget om ikrafttræden for Grønland af møntlovene har regeringen imødekommet et af Grønlandsudvalget fremsat ønske i den betænkning, udvalget afgav i 1960, hvor man fastslog det ønskelige i, at det særlige grønlandske pengesystem blev afløst af danske nationalbanksedler og mønter. Den foreslåede lovændring vedrørende Danmarks Nationalbank tager netop sigte på, at Nationalbanken fra den kgl. grønlandske handel skal overtage administrationen af det grønlandske pengevæsen og dermed overtage eneretten til efter gældende danske love at udstede de mønter og pengesedler, som skal være eneste gangbare betalingsmiddel i det grønlandske landområde. Der er endvidere fastlagt regler for modtagelse af udenlandsk valuta og færøske pengesedler og for salg af udenlandsk valuta.

Overgangen til anvendelse af nationalbanksedler og mønter i Grønland skal efter aftale med Danmarks Nationalbank foreløbig formidles af den kgl. grønlandske handel.

Som følge af de geografiske forhold og stærke sæsonsvingninger i seddelomløbet er der behov for tilstedeværelsen af en stor seddelmængde i Grønland. I betragtning af de særlige økonomiske problemer i det grønlandske samfund er der derfor ved forhandling mellem ministeriet for Grønland og finansministeriet truffet aftale om, at den kapital, som den kgl. grønlandske handel har bundet i seddelmængde i det nugældende grønlandske pengesystem, skal holdes uden for Handelens almindelige driftsregnskab.

Det overlades til ministeren for Grønland at fastsætte tidsbestemte regler for de i dag gældende grønlandske mønters fortsatte gyldighed i selve overgangsperioden.

Jeg vil gerne spørge finansministeren, hvornår udmøntningen af to- og enørerne i møntbronze kan forventes tilendebragt, for da kan man jo sætte de love, der vedtoges i 1940-41 om udmøntning af aluminiums- og zinkskillemønter, ud af kraft og derigennem opnå en del af den forenkling i møntlovgivningen, som finansministeren efterlyste i sin fremsættelse. Og hvornår

[Th. Mikkelsen.]

kan de nye femogtyveører med hul i forventes sat i omløb i et passende antal?

Da ændringen i Nationalbankloven for Grønlands vedkommende skal træde i kraft den 1. juli 1967, skal jeg med disse bemærkninger på socialdemokratiets vegne anbefale folketinget en hurtig og direkte vedtagelse af de to lovforslag.

Ejner Kristensen: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til de to af økonomiministeren og finansministeren fremsatte lovforslag, hvorefter det særlige grønlandske pengesystem, der har været administreret af den kgl. grønlandske handel, nu afløses af det, der er gældende i det øvrige land.

Rent umiddelbart synes man vel, at det må være såre naturligt, at det sker, for selv under hensyntagen til og med forståelse for de forskelligartede forhold i Danmarks nordligste egne og i de øvrige dele af Danmark med hensyn til erhvervsmuligheder, geografiske forhold osv. studser man alligevel over, at det endnu i dag skulle være nødvendigt at have to sæt betalingsmidler inden for vort landområde. Vi søger jo ellers i vort forhold til Grønland på alle områder at indpasse det og dets befolkning i vor levevis og vore vilkår i enhver henseende; det gælder med hensyn til skolen, det gælder uddannelsen, det gælder det sociale område osv. Nærværende forslag om, at danske pengesedler og mønter nu skal gøres til eneste lovlige betalingsmiddel i Grønland kan derfor også ses som et led i de samme bestræbelser henimod normalisering, når det gælder handel, omsætning og erhvervsliv i det hele taget.

Fra grønlandsk side ser man med velvilje på en sådan udvikling, idet det af ministerens fremsættelse fremgår, at Grønlands landsråd har tiltrådt lovforslaget. Også i betænkningen fra Grønlandsudvalget af 1960 anbefales indførelse af det danske møntsystem i Grønland, og en af grundene til, at man tog denne stilling, var, at man bl. a. herved skabte en forudsætning for, at der lettere kunne etableres et selvstændigt kreditsystem i Grønland for grønlænderne og deres specielle erhvervsliv. Set under denne synsvinkel er der meget, der taler for, at denne lovgivning kan blive sær-

deles nyttig og være med til at skabe øgede muligheder for grønlandsk foretagsomhed.

Der var også dengang tale om at oprette en såkaldt sparebank i Grønland til formidling bl. a. af det investeringsbehov, som deroppe måtte blive aktuelt fremover. Denne sparebanks oprettelse skulle fremgå af et samarbejde mellem danske banker og sparekasser, som i fællesskab skulle prøve på at skabe en sådan nydanelse inden for grønlandsk erhvervsliv. Jeg vil gerne i den anledning spørge økonomiministeren: hvor langt er man kommet med disse planer? Er der oprettet en sparebank, eller er der oprettet filialer af danske pengeinstitutter i Grønland, som driver normal bankvirksomhed deroppe?

Jeg håber som sagt, at denne lovgivning yderligere kan være med til at understrege det samhörighedsforhold med grønlænderne, som vi gerne tilstræber, og at disse lovforanstaltninger bliver modtaget på denne måde blandt grønlænderne.

Jeg kan som sagt anbefale lovforslagene.

Weikop: Jeg er ligesom de foregående talere enig i de to lovforslag, der foreligger her, og vil gerne anbefale dem begge til vedtagelse.

Der er en lille ting, som er blevet berørt, nemlig at det foreløbig er den kgl. grønlandske handel, der skal formidle de nye sedler og de nye mønter. Der står foreløbig, og jeg kunne godt lide at vide, hvor længe det skal vare ved, og hvem der bagefter skal overtage formidlingen på Grønland, eller rettere sagt hvorledes pengevæsenet derefter skal være på Grønland. Det er det eneste, som, forekommer det mig, kan have interesse for mig at vide.

Det er meningen, finansministerens lovforslag vedrørende møntloven skal træde i kraft fra den 1. juli 1967, og det synes jeg er helt i sin orden, men der kommer jo en tikrone — lad mig kalde den for prinsesse Margrethes tikrone — og den er jo i omløb allerede længe forinden juli måned. Derfor kunne jeg have lyst til at spørge af almindelig interesse: er det meningen, at den tikrone skal i omløb før de andre penge på Grønland?

Vivike: Vi anbefaler begge lovforslagene.

Bernhard Baunsgaard: Da mit partis ordfører — det er hr. A. C. Normann — desværre ikke kan være til stede her i dag, skal jeg på hans vegne kort meddele, at det radikale venstre deler den opfattelse, som er kommet til udtryk igennem de to lovforslag. Vi mener, det er rimeligt, at de bliver gennemført nu, både fordi det er praktisk, og fordi vi mener, det er principielt rigtigt at have ensartet lovgivning på økonomiske områder, hvor ikke rent praktiske hensyn eller stærke traditioner gør det ønskeligt, at vi venter.

Tilbage er der kun, at man skal tage stilling til de tekniske tilpasningsdetaljer, og i så henseende synes lovforslaget at være både praktisk og forstandigt, selv om finansministeren har helt ret i, at vor stærkt opsplittede møntlovgivning trænger til en forenkling. Men i disse tider, hvor vi beskæftiger os med skatter, der drejer sig om så store beløb, er det vel ikke at vente, at finansministeren skal få tid til at se på skillingerne.

Jeg kan med disse ord på mit partis vegne give tilsutning til de to lovforslags gennemførelse.

Antonsen: Tilslutning.

Knud Hertling: Jeg skal ganske kort tillade mig på begge de grønlandske medlemmers vegne at anbefale de to lovforslag til hurtigt vedtagelse.

Ikke engang det grønlandske landsråd har fundet anledning til at sige så forfærdelig meget om disse lovforslag, vel fordi man rent umiddelbart kan se de fordele, de indeholder, og som står i forbindelse med ønsket om normalisering af pengesystemet i Grønland og det øvrige Danmark. Dette hensyn opvejer langt de ulemper, der eventuelt kan opstå i forbindelse med f. eks. seddelombytning. Jeg tvivler ikke om, at denne ulempe vil blive reduceret til næsten ingenting gennem den i lovforslagene indeholdte bemyndigelse for ministeren for Grønland til at fastsætte overgangsbestemmelser.

Jeg har også med glæde bemærket, at en anden eventuel ulempe ved overgangen ifølge bemærkningerne til lovforslaget om ændringer i lov om Danmarks Nationalbank allerede er søgt forhindret. Jeg tænker på

den aftale, der er truffet mellem ministeriet for Grønland og finansministeriet om, at den kapital, som den kgl. grønlandske handel har bundet i seddelmængde i Grønland, ikke via forrentning af Handelens løbende regning med finansministeriet skal belaste Handelens driftsregnskab.

Jeg kan således anbefale begge lovforslag.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): På finansministerens og egne vegne vil jeg gerne takke for den modtagelse, lovforslagene har fået. Jeg skal lade hr. Th. Mikkelssens spørgsmål vedrørende mønterne gå videre til finansministeren; jeg er ikke i stand til på stående fod at besvare spørgsmålene, men jeg skal sørge for, at de bliver besvaret.

Hr. Ejner Kristensens spørgsmål om, hvordan det vil gå med oprettelsen af sparebank på Grønland, kan besvares med, at der allerede er oprettet en sparekasse, en filial af Bikuben, og at man er i gang med at etablere en fællesbank, som Nationalbanken og de private banker går fælles om. Jeg kan også oplyse, at det er meningen, at man helt skal normalisere — dette er navnlig henvendt til hr. Weikop — mønt- og seddelpraksis på Grønland, således at man til sin tid, når overgangsperioden er forbi, får det samme forhold som herhjemme mellem banker og sparekasser og den seddeludstedende Nationalbank.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslagene direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om menighedsråd.

(Lovforslaget (nr. 91) findes i tillæg A. sp. 1989, fremsættelsen i tidenden sp. 1542).

Lovforslaget sattes til forhandling.